

מבית משניות משמחות פרויקטים חינוכיים

מסכת אבות פרק ב' משניות ב'-ג'

נושאי המשנה:

- א. החובה לעסוק בתורה ובמלאכה.
- ב. הדרכות לעוסקים בצורכי ציבור.

הקדמה:

במשנה הקודמת למדנו את דבריו של רבי יהודה הנשיא. במשנתנו מלמדנו רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא כי חשוב מאוד לעסוק בתורה ובמלאכה. כמו כן חשוב לעסוק בצורכי ציבור לשם שמיים מבלי להתגאות. במשנה ג' מלמדנו רבן גמליאל כי העוסקים בצורכי ציבור צריכים להיזהר שלא להתקרב יותר מידי לאנשי השלטון כיוון שאי אפשר לסמוך עליהם.

לִשְׁוֹן הַפִּינְיָנָה

(ב) "רִבֵּן גְּמַלְיָאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אָמַר -
יָפָה תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנֵיהֶם
מִשְׁכַּחַת עוֹן.

וְכָל תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּה מְלֶאכָה, סוֹפָה בְּטִלָּה וְגוֹרֶרֶת
עוֹן.

וְכָל הָעֵמֶלִים עִם הַצְּבוֹר, יֵהְיוּ עֵמֶלִים עִמָּהֶם לְשֵׁם
שָׁמַיִם, שְׁזִכּוֹת אֲבוֹתָם מְסִיעֶתָן וְצַדִּיקָתָם עוֹמְדָת
לְעַד. וְאַתֶּם, מִעֲלֵה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְּבִיחַ כְּאֵלוֹ
עֲשִׂיתֶם":

(ג) "הוּוּ זֶה־יֵרִין בְּרָשׁוֹת, שֶׁאֵין מְקַרְבִּין לוֹ לְאָדָם
אֶלָּא לְצַדִּיק עֲצֻמָּן. נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בְּשַׁעַת הַנֶּאֱתָן.
וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לְאָדָם בְּשַׁעַת דְּחֻקוֹ":

רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא
מלמדנו במשניות ב-ג חמישה דברים

שלושה דברים לעוסקים בצורכי ציבור

שני דברים בעניין חשיבות
העיסוק בתורה ומלאכה

העוסקים
בצורכי ציבור
שחייבים לעבוד
עם השלטונות
צריכים להיזהר
מהם.

העוסקים
בצורכי ציבור
יקבלו שכר
מה' כאילו כל
ההצלחה
בצורכי
הציבור היא
בזכותם.

העוסקים
בצורכי ציבור
לא צריכים
להתגאות
ולחשוב שהם
מצליחים
בצורכי הציבור
בזכות עצמם.

אדם שרק
עוסק תורה
ולא עוסק
במלאכה סופו
שיתבטל
ממנה והוא
יגיע לידי
חטא.

הדרך
הנכונה היא
לעסוק תמיד
בלימוד
תורה
ובמלאכה.

כיוון שהם רק
נראים
כאוהביך אך
האמת שהם רק
דואגים לעצמם
והם לא יעזרו
לך בעת צרה

פירוש נוסף:
העוסקים בצורכי
ציבור יקבלו שכר
גם על המצוות
שלא קיימו
בעקבות העיסוק
בצורכי ציבור

שהסיבה
האמיתית
שהם מצליחים
היא זכות
הציבור
ואבותיהם.

כיוון שתמיד
הוא יהיה
טרוד כיצד
לפרנס את
ביתו ויבא
לגנוב.

שבכך שהאדם
עסוק תמיד
בתורה
ובעבודה ואין
לו זמן וכוח
לחטא.

"הוּו זְהִירִין
בְּרִשׁוֹת, שְׂאִין
מִקְרִבִין לוֹ
לְאָדָם אֱלֹא
לְצַדֵּךְ עֲצָמוֹ.
נְרָאִין כְּאוֹהֲבִין
בְּשַׁעַת הַנְּאֻתָן."

"וְאֵתֶם,
מַעֲלָה אֲנִי
עֲלֵיכֶם שֶׁכֵּר
הַרְבֵּה כְּאִלּוֹ
עֲשִׂיתֶם."

"וְכֹל הַעֲמִלִים
עִם הַצְּבוּר, יִהְיוּ
עֲמִלִים עִמָּהֶם,
לְשֵׁם שְׂמִימִם,
שְׂזִכּוֹת אֲבוֹתֵם
מְסִיעֵתָן."

"וְכֹל תּוֹרָה
שְׂאִין עִמָּה
מִלְּאֵכָה, סוֹפָה
בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת
עוֹן."

"יִפָּה תִלְמוּד
תּוֹרָה עִם
דֶּרֶךְ אֶרֶץ,
שְׂיִגִיעַת
שְׁנֵיהֶם
מְשַׁכַּחַת עוֹן"

החידה היומית

השלם את המשפט מהתפילה-

" כל העוסקים בצורכי ציבור באמונה הקב"ה _____ "